

Sygn. akt VII U 1018/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Piotr Pawlak

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Zimniak – Strusińska

po rozpoznaniu w dniu 04 lutego 2019 r. w Bydgoszczy na rozprawie

sprawy J. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o odszkodowanie z tytułu wypadku

na skutek odwołania J. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 30 października 2018 r. nr (...)

oddala odwołanie.

SSR Piotr Pawlak

Sygn. akt VII U 1018/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 października 2018 roku Zakłada (...) Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu J. C. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 28 kwietnia 2018 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż osobom prowadzącym działalność gospodarczą nie przysługuje prawo do jednorazowego odszkodowania związanego z wypadkiem przy pracy, jeżeli na dzień wypadku lub w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczenia zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne przekracza 6,60 zł, do czasu spłaty całości zadłużenia, z tym, że prawo przedawnia się jeżeli zadłużenie nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku lub od dnia złożenia wniosku. W przedmiotowej sprawie odwołujący zarówno na dzień wypadku jak i na dzień złożenia wniosku o jednorazowe odszkodowanie posiadał zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. W dniu 08 października 2018 roku została podpisana umowa o rozłożeniu zaległości na miesięczne raty, a termin płatności 1. raty został wyznaczony na dzień 22 października 2018 roku, ale rata nie została zapłacona. W tej sytuacji zaległość z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne nie została uregulowana w terminie 6 miesięcy od dnia wypadku. Ubezpieczony wyjaśniał, iż z powodu zajęcia rachunku bankowego nie mógł opłacić raty w terminie, zaś zaległą ratę zapłacił w dniu 30 października 2018 roku. W ocenie ubezpieczonego przekroczenie terminu nastąpiło nie z jego winy, zaś pozwany organ prezentował odmienne stanowisko zgodnie z którym przyczyny nieopłacenia raty nie mają znaczenia. Przepisy nie przewidują żadnych zdarzeń z powodu których termin 6 – miesięczny do uregulowania składek z tytułu zadłużenia na ubezpieczenia społeczne, mógłby zostać zawieszony lub przerwany. Osoba prowadząca działalność gospodarczą zobowiązana jest do terminowego i w pełnej

wysokości regulowania należność z tytułu składek, niezależnie od warunków i koniunktury na rynku, które powinny być w kalkulowane w ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej.

Powyższej decyzji nie podzielił ubezpieczony i wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy. Uzasadniając ubezpieczony podał, iż w okresie zawarcia umowy ratalnej jego konto bankowe było obciążone tytułem egzekucyjnym na poczet zaległych składek ZUS i w dniu 18 września 2018 roku dokonano egzekucji na poczet zadłużenia w kwocie 3.771,37 zł tj. pobrano środki na zadłużenie jakie było ujęte w układzie ratalnym. W dniu wymagalności raty środki zgromadzone na koncie odwołującego były zabezpieczone i nie można było z nich skorzystać. Ubezpieczony musiał wystąpić z wnioskiem o wycofanie tytułu egzekucyjnego, co spowodowało kolejne dni opóźnienia i w konsekwencji należna rata została opłacona w dniu 30 października czyli po terminie.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS podtrzymał stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji w powołaniu na argumenty w niej przytoczone.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. C. od 01 maja 2005 roku jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą.

Okoliczność bezsporna, akta ZUS k. 14.

J. C. w dniu 28 kwietnia 2018 roku uległ wypadkowi przy pracy.

Okoliczność bezsporna, akta ZUS k. 1-3, 24-25

J. C. na dzień 28 kwietnia 2018 roku podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Na dzień wypadku ubezpieczony posiadał zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne przekraczające 6,60 zł.

Okoliczność bezsporna, akta ZUS k. 32.

J. C. oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 08 października 2018 roku zawarli układ ratalny związany ze spłatą zadłużenia ubezpieczonego, którego wysokość wynosiła 12.000,00 zł. Termin płatności pierwszej raty w wysokości 500,00 zł został wyznaczony na dzień 22 października 2018 roku, ale ubezpieczony nie opłacił jej. W dniu 29 października 2018 roku ZUS wysłał do ubezpieczonego upomnienie.

Okoliczność bezsporna, a nadto dokument w aktach ZUS k. 32, zeznania ubezpieczonego k. 15.

Stan rachunków bankowych ubezpieczonego na dzień 22 października 2018 roku wykazywał saldo w wysokości 312,00 zł, zaś na dzień 24 października 2018 roku 1.485,50 zł oraz 2.096,34 Euro.

Dowód: wyciąg z rachunków bankowych J. C. k. 12-14.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Dowody z dokumentów zgromadzone w sprawie były spójne, konkretne, wzajemnie zgodne oraz uzupełniające się. Sąd dał im wiarę w całości. Sąd przyznał przymiot wiarygodności zeznaniom złożonym przez ubezpieczonego niemalże w całości, z wyjątkiem części dotyczącej niemożliwości zapłaty raty w dniu 22 października 2018 roku w związku z zawartym układem ratalnym z pozwanym organem. W tym zakresie zeznania odwołującego pozostawały w sprzeczności z dowodami w postaci wyciągów z rachunków bankowych należących do J. C., przedłożonych na zarządzenia Przewodniczącego z dnia 02 stycznia 2019 roku (k.5), z których wynikało, iż nawet w dniu zapłaty 1. raty dysponował on kwotą mniejszą od wymaganej (313,33 zł wobec 500,00 zł), ale już w dniu 24 października 2018 roku

- na rachunkach bankowych posiadał: 1.485,50 zł oraz 2.096,34 Euro. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, iż są to kwoty, które jedynie wprost wynikają z rachunków bankowych. Ponadto, Sąd podkreśla, iż zgodnie z powołanym zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 02 stycznia 2019 roku, odwołujący był zobowiązany do przedłożenia pełnego wyciągu z rachunku bankowego z którego była prowadzona egzekucja przez ZUS w 2018 roku, a ponadto z innych rachunków bankowych odwołującego za okres od 01.10.2018 roku do 10.11.2018 roku, w terminie 7 dni, pod rygorem oceny przez Sąd ich nieprzedłożenia. Odwołujący przedłożył 3 wyciągi z rachunków bankowych, ale żaden z nich nie obejmował okresu od 01 października 2018 roku. Zdaniem Sądu zgodnie z określonym rygorem w zarządzeniu, jak również w oparciu o normę art. 233 § 2 K.p.c. zgodnie z którą Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu, odwołujący starał się ukryć swoje możliwości finansowe w okresie bezpośrednio poprzedzającym dzień zapłaty 1 raty układu ratalnego. Sąd nie mógł w pełni ustalić okoliczności zawinionej bądź nie, niemożliwości zapłaty raty zawartego między stronami układu, ale z okoliczności tej wyprowadził niekorzystny dla odwołującego wniosek. Sąd uznał, iż odwołujący ze swej winy nie dopełnił obowiązku zapłaty raty zawartej między stronami umowy układu ratalnego – a w konsekwencji należało uznać, iż w ciągu 6 miesięcy od zdarzenia (od dnia 28 kwietnia 2018 roku) czyli do dnia 28 października 2018 roku zaległość nie została uregulowana, a ubezpieczony na dzień wypadku przy pracy posiadał wobec organu rentowego zadłużenie przekraczające kwotę 6,60 zł.

Sąd oceniając materiał dowodowy kierował się zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczeniem życiowym.

Odnosząc się do meritum sprawy Sąd wskazuje, że w myśl art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. , poz. 1242 t.j. ze zm. dalej ustawa) za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych; podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia albo w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy. Zatem aby określone zdarzenie zostało uznane za wypadek przy pracy musi spełniać łącznie następujące warunki:

- mieć charakter nagły,
- być wywołane przyczyną zewnętrzną,
- powodować uraz lub śmierć,
- nastąpić w związku z pracą.

Brak jednego z w/wym. elementów nie pozwala na uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy. W niniejszej sprawie zaistnienie wypadku przy pracy w dniu 28 kwietnia 2018 r. nie było pomiędzy stronami sporne.

Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy osobom prowadzącym pozarolniczą działalność i osobom z nimi współpracującym oraz członkom ich rodzin świadczenia, o których mowa w ust. 1, nie przysługują w razie wystąpienia w dniu wypadku lub w dniu złożenia wniosku o przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 6,60 zł do czasu spłaty całości zadłużenia, z zastrzeżeniem art. 47 ust. 3.

Prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5 i 11, przedawnia się, jeżeli zadłużenie, o którym mowa w ust. 2, nie zostanie uregulowane w ciągu 6 miesięcy od dnia wypadku lub od dnia złożenia wniosku o przyznanie tych świadczeń z tytułu choroby zawodowej (art. 6 ust. 3 ustawy).

Osobom zgłaszającym wnioski zgodnie z ust. 1 lub 2 jednorazowe odszkodowanie nie przysługuje w razie występowania w dniu złożenia wniosku zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na kwotę przekraczającą 2,00 zł i nieuregulowania tego zadłużenia do dnia 30 czerwca 2003 r. (art. 47 ust. 3 ustawy).

Odwołujący w celu spłaty zadłużenia wobec organu wynikającego z nieopłacania składek na ubezpieczenia społeczne zawarł z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych umowę – układ ratalny – ale jak to zostało w toku postępowania dowodowego ustalone przez Sąd, ze swojej winy nie dokonał zapłaty 1 raty, co skutkowało uznaniem, iż w ciągu 6 miesięcy nie uregulował przedmiotowych zaległości. Odwołujący nie skorzystał z możliwości uregulowania ciążącego na nim zadłużenia, a w ocenie Sądu brak było okoliczności uzasadniających twierdzenia powoda, iż nastąpiło to nie z jego winy, a organu, który zablokował możliwość zapłaty 1. raty układu ratalnego w związku z tytułem egzekucyjnym w zakresie zaległych składek. Sąd wskazuje w tym miejscu, iż słusznie podkreśla się w najnowszym orzecznictwie, sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, a odrębny charakter postępowania nie wyłącza zasady kontradiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia swych twierdzeń przez ubezpieczonego i pozwany organ (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07; z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07; z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 269/10 i z dnia 9 sierpnia 2011 r., I UK 52/11). Odwołujący nie przedstawił żadnych dokumentów na potwierdzenie swoich twierdzeń, a jedynie Sąd w zakresie, w którym uznał za konieczny w zebraniu materiału dowodowego niezbędny do rozstrzygnięcia sprawy, zobowiązał go do przedłożenia wyciągów z rachunków bankowych, które nota bene przedłożył w niepełnym, niezgodnym z zarządzeniem zakresie. W konkluzji, należało uznać, iż na moment wypadku ubezpieczony posiadał wobec organu zadłużenie przewyższające ustawowy poziom 6,60 zł (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy), a prawo do świadczenia w postaci jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, przedawniło się (art. 6 ust. 3 ustawy).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, Sąd odwołanie oddalił.

SSR Piotr Pawlak